

AMERIKAANSE FEESTDAGEN

30 MEI. MEMORIAL DAY — HERDENKINGSDAG.

De Staten, die tezamen uitmaken de grootste republiek ter wereld, namelijk: De Verenigde Staten van Noord-Amerika, vieren 30 Mei plechtig hun Herdenkingsdag. Zij herdenken dan de doden die gevallen zijn in de vreselijke Burgeroorlog, die in 1860 is uitgebroken, tussen de Staten in het zuiden van de Republiek, en die in het Noorden.

Sinds 1776 hadden de Verenigde Staten van Noord-Amerika een Republiek gevormd onder één President. Maar tussen de Zuidelijk gelegen en Noordelijk gelegen Staten dezer Republiek, die we nu gemakshalve de Zuidelijken en de Noordelijken gaan noemen, bestond één groot geschilpunt dat de voornaamste aanleiding tot de Burgeroorlog uitmaakte: het probleem der Slavernij.

Reeds sinds 1800 waren de Noordelijken bezig, op hun grondgebieden de slavernij af te schaffen, ze verweten de Zuidelijken dat deze de slavernij ongehinderd lieten voortbestaan. De Zuidelijken wierpen hun Noorderbroeders tegen, dat bij hen het leven én de verhoudingen heel anders waren. Hun uitgestrekte katoenplantages, hun suikerplantages, konden slechts hun rente opbrengen, wanneer ze bewerkt werden door slaven. Door werkkrachten dus, die geen ander loon kregen dan woning, voedsel en kleding. Het Zuiden placht ook altijd te beweren, dat men van de Negers, hun slaven, nooit arbeid zou gedaan krijgen dan in de verhouding: Meester—Slaaf. En de arbeid op de plantages kon niet gedaan worden door betaalde *blanke* werkkrachten, die het Noorden zich in volle overvloed kon verschaffen.

In 1852 liet Harriet Beecher-Stowe haar „Negerhut” verschijnen. Het boek is ook bekend onder de naam: „De Hut van Oom Tom.” Daarin beschreef ze de gruwelijke misstanden, die de slavernij veroorzaakte.

Al liet ze ook goed uitkomen dat er zeer vele zeer goede meesters voor hun slaven waren.

Het boek zweept de hartstochten op. Het Zuiden zag zijn bestaan bedreigd. Het Noorden toonde zich steeds feller verontwaardigd over de slavernij en eiste van het Congres, de gemeenschappelijke regering over Zuidelijken en Noordelijken, de afschaffing van de Slavernij. Het Zuiden trachtte zich af te scheiden. Trachtte een Bond van Staten te vormen met gelijke belangen, gelijke inzichten in het vraagstuk der slavernij, en een eigen President. Het Zuiden bracht een eigen leger op de been. De onzalige Burgeroorlog barstte los en werd gedurende

vijf smartelijke jaren uitgevochten op de hete gronden van het Zuiden. Half Mei 1865 was het Zuiden totaal verslagen. Zijn laatste vesting gevallen. Zijn laatste generaal had zich met de laatste troepen overgegeven. Reeds in Januari 1865 had het Congres de slavernij afgeschaft. In die voor het Zuiden zo vreselijke Meimaand van het jaar 1865 opperde een generaal der Noordelijken het denkbeeld, om op een bepaalden dag in Mei de graven te versieren van de soldaten der Noordelijken, gevallen in 't Zuiden. Versieren is: te decoraten. Men noemt de 30e Mei ook Decoration-Day.

De soldaten der Noordelijken hadden een blauwe uniform gedragen. De Noordelijken waren voortdurend trouw gebleven aan de *Unie* der Staten. Aldus noemde men hun soldaten de Union-soldiers of de Blauwen.

De Zuidelijken hadden getracht, een Statenverbond te vormen, dat ze Federatie noemden. Aldus heetten hun soldaten Gefedereerden. Hun uniform was grijs.

Langzamerhand werd het na 1865 gewoonte in het Zuiden de graven der Blauwe soldaten te versieren. Dat geschiedde door afgevaardigden uit het Noorden. In 1868 werd 30 Mei aangewezzen als Decoration- of Memorial Day.

In de eerste jaren werden op 30 Mei, bij de viering van Memorial Day in het Noorden nogal eens wat al te schetterende en daverende redevoeringen uitgesproken. Zó, alsof het Noorden alleen maar had gestreden, geleden en geofferd, en zijn zonen had zien vallen, had moeten begraven in de hete grond van het Zuiden. Maar toen is er gaandeweg iets heel moois gebeurd. Zo helemaal vanzelf. De overwinningskretten verdwenen uit de redevoeringen. De eerbied om de gevallenen, de smart om hen bleef slechts over. En men begon te voelen, dat ook de Zuidelijken die smart hadden leren kennen — die eerbied voor hun doden hadden. De jaren wisten de grieven tussen Noord en Zuid uit. En Memorial Day werd de dag, waarop men overal, in al de Verenigde Staten, in elke stad, in elk dorp, *alle* gevallenen van de Burgeroorlog herdacht. En in 't Zuiden daar, waar de veldslagen gewoed hebben, waar de Blauwen en de Grijzen bij duizenden gevallen zijn — daar versiert men nu *alle* graven — van Unions en Gefedereerden — van Blauwe en Grijzen. En alle Amerikanen herdenken op 30 Mei alle gevallenen in de Burgeroorlog.

NANNIE VAN WEHL.